

спрямованих на формування у окремих найбільш талановитих громадян високого спортивної майстерності для досягнення ними найвищих спортивних результатів.

Література:

1. Імас Є. В. Маркетинг у спорті. К.: Олімп. л-ра, 2016. 288 с.
2. Дутчак М.В. Теоретичні засади основних понять по спортивному менеджменту. Спортивна наука України: Зб. наук. ст. Львів, 2001. Вип. 5 С. 70-73.
3. Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку : закономірності функціонування та розвитку К. : Олімпійська л-ра, 2007. 215 с.

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СПОРТУ

*Кірсанов М.В., ст. викладач
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Історично всі проекти, пов'язані зі спортом, належали до сектору відпочинку та розваг і відігравали досить несуттєву роль. Однак останніми роками ситуація кардинально змінилася: індустрія спорту виходить на новий рівень розвитку і стає повноцінною галуззю економіки. Про це свідчать величезні інвестиції в розвиток спортивних клубів, а також особлива увага з боку держави.

Тривалий час спорт і економіку розглядали як дві окремі галузі. Вважалося, що спорт - це хобі, вільне проведення часу, і він не має нічого спільного з економікою, професією, торгівлею. Сьогодні ж у спорті можна заробити непогані гроші, зрозуміло, в умовах жорсткої конкуренції, але й традиційні ресурси спорту стають дедалі обмеженішими. Унаслідок цих процесів стає зрозуміло, що спорт потребує не тільки професійних спортсменів і тренерів, а й професійних економістів, юристів, соціологів.

Як справедливо зазначає у своїй статті професор менеджменту і маркетингу Н.В. Слободянюк, «спорт дедалі більше стає важливою галуззю економіки багатьох розвинених країн. Фізична культура і спорт дедалі частіше проникають в усі сфери життя людей, формують відносини з державою, утворюючи специфічну сферу для ведення бізнесу.

Фізична активність і спорт є найважливішою сферою підприємницької діяльності, яка забезпечує, з одного боку, зайнятість багатьох людей у галузях спортивної індустрії, з другого боку, зазначені галузі підприємництва поповнюють федеральні та місцеві бюджети за рахунок податкових надходжень, що дає змогу державі розв'язувати соціальні проблеми населення.

Динаміка розвитку самого спорту та його видів дедалі більше пов'язана з економікою, торгівлею та професійною орієнтацією учасників спортивних заходів. У цій системі перебувають значні матеріальні та фінансові активи, розширюється мережа трудових та управлінських ресурсів. Спортивна індустрія

об'єднує не лише спортсменів, водночас формується традиційна комерційна сфера діяльності та організація бізнесу, що, своєю чергою, дає змогу заробляти гроші в умовах конкуренції як у сфері національного, так і у сфері міжнародного спорту».

Так, згідно з дослідженням економістів, присвяченим перспективам розвитку світової індустрії спорту до 2015 року, незважаючи на неспокійні часи, які переживає світова економіка, індустрія спорту продовжує зростати і розвиватися. Спонсори виділяють на спортивні проекти дедалі більше коштів, рекламодавці збільшують бюджети на спортивні заходи, бізнесмени інвестують у спортивні клуби, а уряди активно оновлюють спортивну інфраструктуру та стимулюють розвиток сектору загалом.

Безумовно, економіка спорту має ще багато недосліджених питань. Це насамперед питання спортивного менеджменту, ринку праці в спорті, спортивного спонсорства. Можна навіть сказати, що повністю сформованої економіки спорту як науки ще немає. Але процес її розвитку як складової економічної науки йде досить швидко. При цьому економіка спорту має демонструвати особливості, притаманні кожній окремо взятій країні, наприклад у Німеччині це насамперед домінуюче становище спортивних спілок і клубів; у США - зразковий професійний командний спорт.

У нашій країні становлення економіки спорту як науки необхідне для того, щоб із найбільшим ефектом використовувати те, що ще залишилося від минулого, показати можливі резерви ресурсного забезпечення спорту, а зрештою - для збереження здоров'я нації.

І сьогодні, коли дедалі більше людей шукають баланс між стресом і розрядкою, хочуть знайти своє покликання, зберігаючи здоров'я й почувуючись працездатними, фізична культура, спорт, профілактика та реабілітація - це якраз і є ті поняття, які тісно пов'язані з успіхами будь-якого сучасного суспільства. Якщо ми хочемо мати в майбутньому здорову націю - зараз потрібні фахівці, які розуміють, що спорт - це значно більше, ніж події, що стоять у центрі уваги, з рекордами, перемогами і медалями, що спорт - це наш рух, наше здоров'я, наше життя.

Література:

1. Сергієнко В. М. Фізкультурно-спортивна діяльність тренера з виду спорту : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2022. 184 с.
2. Криштанович С. Спортивний менеджмент : навч. посіб. Львів : ЛДУФК, 2020. 207 с.
3. Жданова О. М. Основи управління сферою фізичної культури і спорту : навч. посіб. Львів : ЛДУФК. 2017. 244 с.